

[Ninn-Hansen.]

først fremsættes nu, når ministeren altså har haft den opfattelse, at en ny lov var nødvendig.

Mit parti mener, at både hensynet til opbygningen af landets forsvar og hensynet til de indkaldte værnepligtige må gøre en hurtig behandling af de love og bevillinger, der er en forudsætning for arbejdets iværksættelse, påkrævet. Såfremt denne lovs snarlige gennemførelse kan bidrage hertil, kan mit parti tilsige den højtærede minister, at vi under den kommende udvalgsbehandling vil virke for en både hurtig og grundig behandling af lovforslaget. Med hele den stilling, det konservative folkeparti indtager til forsvaret, som det også fremgik af det ærede medlem hr. Ole Bjørn Krafts udtalelser før, er det en selvfølge, at vi må tilsige lovforslag af denne karakter vor støtte. Jeg forventer i udvalget at modtage nærmere oplysning fra den højtærede minister vedrørende den ændrede affattelse af § 1 og skal ikke ved denne lejlighed komme nærmere ind derpå.

Lovforslaget er jo en vidtgående bemyndigelse til forsvarsministeren. Vi erkender nødvendigheden deraf, når det drejer sig om en ekspropriationslov. Jeg vil dog gerne overfor den højtærede forsvarsminister pointere det særlige ansvar, som påhviler ministeren i forbindelse med en sådan lovs administration. Jeg går ud fra, at ekspropriationer, som også nævnt af det ærede medlem hr. Niels Eriksen, vil blive undtagelsen, og at man søger at komme længst muligt med frivillige aftaler.

Loven vil jo i vidt omfang ramme dansk landbrugsjord. Det kan ikke være nødvendigt i det høje ting at fremhæve den meget store værdi, denne jord udgør for vort samfund. Det kan være smerteligt nok, at landbrugsarealet årligt formindskes med ca. 10 000 ha. Men vi erkender, at de krav, som herved opfyldes på forskellige områder, er så påtrængende, at vi må affinde os dermed. Det er klart, at denne lov må administreres på en sådan måde, at de forsvarsmæssige hensyn kommer i første række. Men i de tilfælde, hvor ethvert hensyn hertil kan opfyldes ved køb eller ekspropriation af dårlig eller mindre god jord eller af skovarealer, må den gode landbrugsjord spares. Jeg håber, at den højtærede forsvarsmini-

ster stærkt føler sin forpligtelse til at overvåge, at administrationen beskytter den værdifulde landbrugsjord, hvor det overhovedet er muligt. Skulle den højtærede minister eller skatteministeriet have købt eller eksproprieret mere jord, end det i det enkelte tilfælde er nødvendigt, vil jeg gerne have den højtærede ministers tilsagn om, at tilbagesalg til samme pris vil finde sted til den oprindelige ejer, såfremt denne er interesseret i at købe.

Den erstatning, der skal ydes ejerne, må være af en sådan størrelse, at de pågældende får mulighed for at erhverve en tilsvarende ejendom. Staten kan ikke have nogen pligt til at fremskaffe erstatningsjord, men jeg vil dog minde om, at den tidligere fiskeriminister, hr. Knud Rée, under en debat i det høje ting for et par år siden på forsvarsministerens vegne gav udtryk for, at der måske kunne være mulighed for at give den statshusmand, der blev ramt af disse ekspropriationer, en fortrinstillig ved tildelelse af et nyt brug. Jeg formoder, at den højtærede forsvarsminister, da dette lovforslag jo i høj grad vedrører landbrugsjord, har drøftet det med den højtærede landbrugsminister. Jeg vil derfor gerne spørge, om der findes en mulighed som den, der i sin tid blev nævnt af den tidligere fiskeriminister.

Ligeledes har det interesse at få nærmere forklaring på, om den højtærede minister mener det er berettiget, at de forskellige landbrugslove virker hindrende for erstatningskøb. Det undrer mig, at den højtærede minister hverken i lovforslaget eller i sin fremsættelse har taget stilling til dette problem, der ikke eksisterede i 1934, men er aktuelt nu på grund af senere gennemførte love. Det gælder bl. a. bestemmelsen i loven om landbrugsejendomme, § 9, der kan forhindre en ejer i at erhverve en ny ejendom som erstatning for den, han mister i medfør af denne ekspropriationslov; det kan ikke være rimeligt at lade denne bestemmelse få en sådan virkning. Under behandlingen af lovforslaget om landbrugsejendomme i 1949 udtalte daværende landbrugsminister Bording i landstinget, at der ikke i medfør af lovens § 9 ville blive taget noget fra den nuværende ejer, men det vil jo rent faktisk blive tilfældet, hvis han mister den pågældende ejendom ved en ekspropriation i med-